

BREDBANDS STRATEGI 2014 - 2020

ÖRKELLJUNGA
KOMMUN

Framtagen av IT-samordnare Leif Kristensson den 4 juni 2013
Version 1.5

Innehållsförteckning

1. FÖRORD	3
2. HISTORIK OCH BAKGRUND	4
3. SYFTE	5
4. VISION	6
5. MÅL	6
6. EKONOMI	7
7. PROCESS OCH DOKUMENTSTRUKTUR	8
8. ANSVAR	11
9. BESLUTSSTRUKTUR	11
10. UPPFÖLJNING	11
11. EXTERN INFORMATION OCH KOMMUNIKATION	12

1. Förord

Detta dokument utgör Bredbandsstrategin*) för Örskelljunga kommun. Utgångspunkten är vårt IT-infrastrukturprogram som togs fram år 2002.

Syftet med detta dokument är lägga fast en långsiktig strategi i termer av arbetsätt och processer. Den detaljriktningen hanteras i underliggande delstrategier för olika områden.

Det är viktigt att inte enbart beakta bredbandsbehovet ur ett slutkundsperspektiv. Näringsliv och samhällstjänster är sannolikt en större kravställare i framtiden.

Målsättningen är att:

- ✚ Ge en långsiktig vision och strategi för Örskelljunga kommun avseende bredband till slutanvändare, användandet av e-tjänster och IT-infrastruktur för kommunen
- ✚ Tydliggöra betydelsen av samverkan mellan kommunen, lokala stadsnät, regionalt nät och privata aktörer samt av förväntade effekter
- ✚ Motivera varför ett aktivt förhållningssätt på bredbandsområdet är viktigt för Örskelljunga kommun

*) Med Bredbandstrategi menas också IT-infrastrukturprogram eller ICT-Infrastrukturplan. ICT-Infrastruktur (Information and Communication Technology) eller den Digitala infrastrukturen; det är begrepp som kanske bättre speglar vad som åsyftas. ICT-Infrastrukturen består av kanalisation (rör i marken), optofiberkablar som ej är ljussatta (svartfiber), master och teknikutrymme för mobila nät. I detta dokument används genomgående Bredbandsstrategi och bredbandsinfrastruktur då det inte är direkta citat.

2. Historik och bakgrund

Örskelljunga kommuns IT-infrastrukturprogram togs fram i samband med att statliga bidrag tillfördes landets kommuner 2002.

När regeringen hösten 2009 antog en ny bredbandsstrategi som sätter målet till 100 Mbit/s till 90 % av alla invånare förändras kravbilderna drastiskt. I praktiken innebär det omfattande

utbyggnad/förtätning av nätinfrastrukturen. Det är tveksamt om marknaden har förmåga att ensamt lösa ett infrastrukturproblem som är så omfattande. Den ökade konkurrensen och kraven på kortsiktig lönsamhet medför att de etablerade teleoperatörerna inte kan genomföra satsningar på andra områden än de mest lönsamma tätorterna, i princip storstäder.

Fakta om Bredbandskommunikation

Framtiden medför ett ständigt ökat behov av bandbredd. Optofibernet är en förutsättning för att bredbandstekniken skall kunna nyttjas fullt ut.

Radio är ett viktigt komplement, men har sina fysiska begränsningar och kräver i sin tur en bakomliggande optofiberinfrastruktur för att kunna erbjuda allt högre hastigheter (LTE/4G). Omfattande satsningar görs nu av mobiloperatörer för att stärka sina nät med mer optofiberanslutningar av basstationer.

Idag når optofibernet fram till telestationerna där kopparkabel tar vid och dit alla slutanvändarna är anslutna. När man kommit hit uppstår en allvarlig begränsning i två avseenden. Dels utgör kopparkabeln kapacitetsmässigt en begränsande sektor, dels ägs/kontrolleras kabeln oftast av en eller ett fåtal aktörer.

Den helt dominerande tekniken för bredband idag är ADSL. Via kopparledningarna sänds signalen med modem (ADSL) som kan ge bandbredder runt 20 Mbit/s. Det skall dock noteras att hastigheten avtar med avståndet från telestationen och sjunker ned till ca 2 Mbit/s på ett avstånd av 6 km.

Till det skall läggas att äldre kopparledningar riskerar att bli uttjänta och med stor säkerhet kommer telestationer med ett litet antal abonnenter att läggas ner, med följderna att boende på landsbygden kan förlora sin tillgänglighet till fast telefoni och enklare bredbandsanslutningar.

Kraven kommer sannolikt allt oftare att ställas på kommunerna när det gäller att ge alla tillgång till fungerande telefoni och bredband.

3. Syfte

Samhällsutvecklingen speglar ett ökat behov av kommunikation. Nästa generation medborgare ställer helt andra krav på social tillgänglighet avseende e-kommunikation. Regeringen har tagit fram en Bredbandsstrategi för Sverige som tydliggör politikens inriktning.

Det övergripande målet är att Sverige ska ha bredband i världsklass. En förutsättning för att möta utmaningarna är att det finns tillgång till bredband med hög överföringskapacitet i hela landet.

Det innebär att år 2020 bör 90 % av alla hushåll och företag i Sverige ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. Redan 2015 skall 40 % av hushållen ha nått det målet. Bredband är viktigt för hög tillgänglighet i hela Skåne, det är en av fem utmaningar i det skånska

utvecklingsprogrammet. Därför finns en regional bredbandsstrategi för Skåne. Region Skånes mål är att 95 % av alla hushåll och företag i Skåne skall ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s senast år 2020.

Örkelljunga kommun står inför samma utmaningar. Medborgarna ställer allt större krav på social tillgänglighet avseende kommunikation. Bredband med hög överföringskapacitet har en allt större betydelse för näringsliv och innebär också förbättrad flexibilitet på arbetsmarknaden.

Möjligheterna till utvecklad service och tillgänglighet inom sjukvård och offentlig förvaltning är stora. Bredband kan också ge en åldrande befolkning möjligheter till kulturupplevelser och vård i hemmet och samtidigt ge lägre kostnader för samhället. E-tjänster via kommunens medborgarportal kräver en bra IT-infrastruktur för att få större genomslag.

Förskolorna i kommunen har redan investerat i teknisk utrustning som kräver bra infrastruktur för att kunna använda interaktivt och världsomspännande lärande redan i unga år.

Med en gemensam strategi och agerande skapas möjlighet att påverka marknaden genom att bevaka samhällsperspektivet och samtidigt stimulera till en snabbare utveckling av en heltäckande och öppen Bredbandsinfrastruktur.

För Örkelljunga kommun ligger det en utmaning i att säkerställa bredband i både tätort och på landsbygden. Härutöver finns ett stort antal fritidsboende som också måste hanteras. Bredband på landsbygd är ofta kostsam men kan inte förbises. Däremot finns här en större acceptans för medfinansiering och egen insats som bör tillvaratas och uppmuntras.

I regeringens beslut avseende: "Ny plan- och bygglag samt en ändring av anläggningslagen 1973:1149" har bl.a. kommunens ansvar för dokumentation av kabelnätet tydliggjorts. (Paralleller dras till kommunens ansvar för och hantering av vatten- och avloppsfrågor). *"... Utredningen konstaterade bl.a. att de kommunala IT-infrastrukturprogrammen och den kartläggning och planering som gäller IT-infrastruktur inte är samordnad med eller införlivad i planeringsprocesserna och föreslog en analys av åtgärder för att det planmässiga behovet av IT-infrastruktur ska kunna tillgodoses i kommunernas översiktsplanering och detaljplanläggning."*, sid 205

Kommunen ansvarar således för att planera och ha kontroll på att bredbandsinfrastrukturen implementeras så effektivt som möjligt. Varje enskild aktör kan inte bygga ny infrastruktur för ett avtal på några få år. Det blir för dyrt för slutanvändaren.

Eftersom investeringarna (kabelförläggning) är mycket kostsamma, men har lång livslängd, är det rimligt att kostnaderna delas på flera aktörer. Näten skall hållas öppna för alla och därigenom kan många vara med och betala för investeringen. Kommunen tillhandahåller t.ex. gatunätet utan att för den skull konkurrera med lastbils-, buss- eller taxitrafik.

Kommunens roll är att vara kravställare och se till att näten byggs och hålls öppna för alla. Att en sammanhängande Bredbandsinfrastruktur skapas i Örkelljunga kommun gynnar långsiktigt kommunens medborgare, företag och kommunala förvaltning.

4. Vision 2020

Örkelljunga kommuns miljö- och hälsobringande profil stärks.

Gröna Örkelljunga har en tydlig roll och är en viktig medspelare i det nordvästskånska samarbetet.

Trygghet, småskalighet, entreprenörskap, delaktighet och närhet är grundläggande värden, som tillsammans erbjuder unik livskvalitet, vilket leder till att Örkelljunga kommun i alla lägen blir ett klockrent val.

Vision för Bredbandsstrategin är:

Medborgare och företag i Örkelljunga kommun skall ha tillgång till bredbandsanslutning med hög hastighet.

5. Mål

En Bredbandsstrategi stödjer visionen ovan med mål för Örkelljunga kommun som innebär att:

Att vara det klockrena valet för alla som söker livskvalitet.

Medborgare och företag i Örkelljunga kommun skall ha tillgång till bredbandsanslutning av världsklass.

- ✚ 40% av alla hushåll och företag i Örkelljunga kommun skall ha tillgång till minst 100 mbit/s senast år 2016
- ✚ 90% av alla hushåll och företag i Örkelljunga kommun skall ha tillgång till minst 100 mbit/s senast år 2020

Övergripande strategi för att nå målet är att:

- ✚ **Kommunen anslår ekonomiska medel, från år 2014 fram till och med 2020 för bredbandsutbyggnad**
- ✚ Målinriktat arbetet i kommunens egna verksamheter avseende bredband
- ✚ Aktivt samarbeta med de lokala stadsnätsägarna, Svenska Stadsnät AB och Skanova AB
- ✚ Aktivt bevaka möjligheter att öka utbyggnadstakt med olika stöd och bidrag
- ✚ Samarbeta lokalt och regionalt, med näringslivet och andra aktörer
- ✚ Skapa aktiv dialog och informera företag och medborgare om bredbandsutbyggnadens inverkan på samhället samt hur man får tillgång till bredband
- ✚ Prioritera tätorter för att snabbt nå målen - men stimulera lokala initiativ
- ✚ Landsbygden byggs ut med ett antal projekt per år beroende på lokalt engagemang och möjlighet till bidragsfinansiering
- ✚ Samhällsnyttan lyfts fram i prioriteringsarbetet vid all bedömning ovan
- ✚ Kommunen ska verka för konkurrensneutrala och öppna nät

6. Ekonomi

Kommunen avser att i driftbudgeten anslå **400 tkr** (Fyrahundra tusen kronor) per år under perioden 2014- 2020 samt under motsvarande period **3 500 tkr** (Tre miljoner femhundra tusen kronor) för investeringar.

Syftet är att satsningen – i ett längre tidsperspektiv – skall vara samhällsekonomiskt lönsam, t.ex. genom att i framtiden, till en lägre kostnad, öka tillgängligheten till olika samhällstjänster så att Örkelljunga kommun blir ett attraktivt val för hushåll och företag.

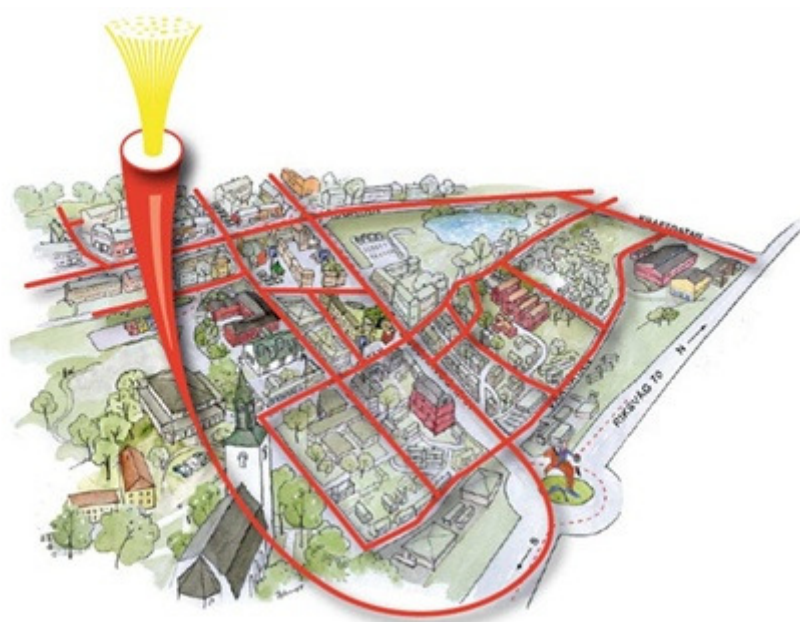
Forskningen visar entydigt att en väl utvecklad bredbandsinfrastruktur ökar produktivitet och är därför en bra investering ur samhällsekonomisk synvinkel.

Kommunen tillför dessa medel främst för att få igång process och utveckling. Övriga ekonomiska effekter åstadkommes genom målmedvetet arbete med bredbandsstrategin och genomförandet av delstrategier i detta dokument.

Grundprincipen är att alla investeringar skall vara lönsamma över tiden. I det praktiska arbetet skall de samhällsekonomiska effekterna vägas in i de totalekonomiska kalkylerna där kostnader ställs mot nytta. Avsikten är att årligen följa upp och utvärdera effekten också i ekonomiska termer.

De medel som årligen anslås skall dock vara en ram som inte får överskridas. Pengarna skall användas för att tidigarelägga investeringar som ändå måste göras eller för att stimulera till samhällsnyttiga satsningar som inte enskilda aktörer eller förvaltningar var och en för sig kan motivera att genomföra.

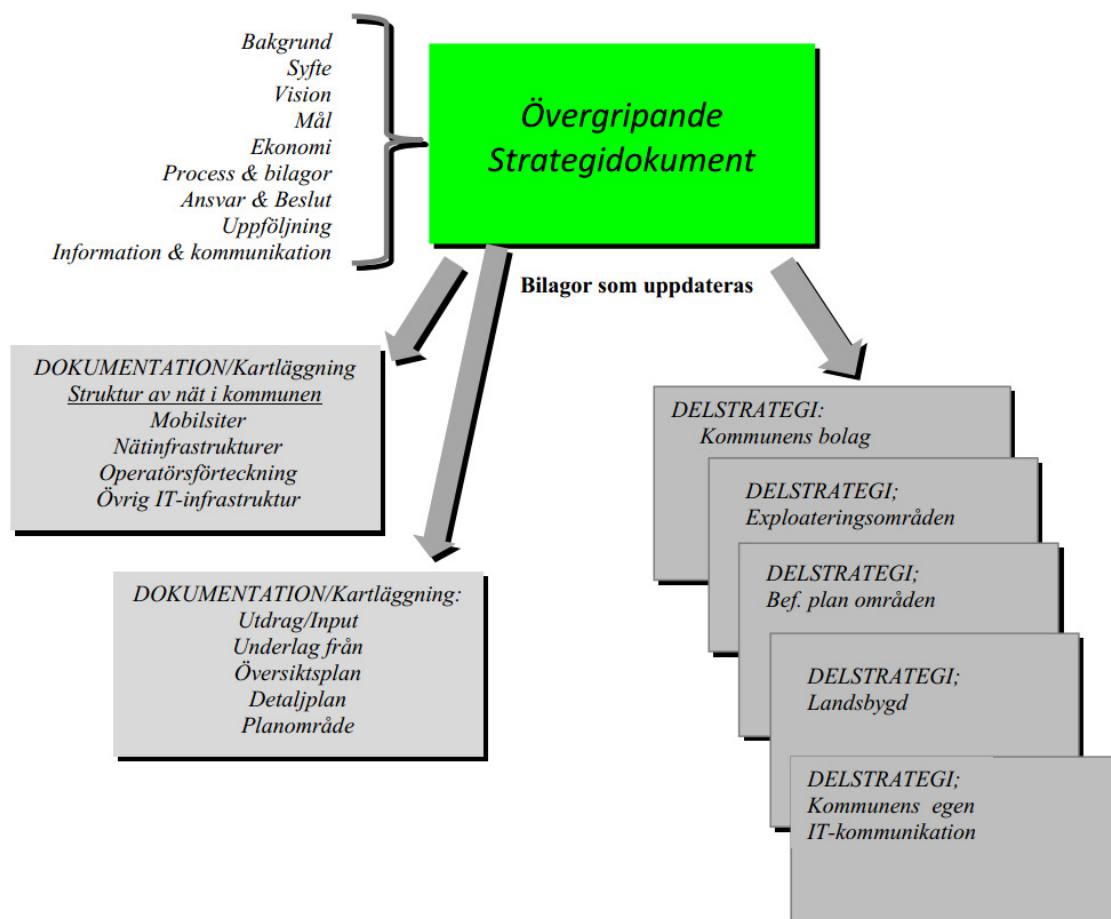
För slutanvändarna - företag och enskilda - blir det lägre pris och bättre tjänster, t.ex. för Internet, TV och telefoni.

7. Process och dokumentstruktur

Detta kapitel beskriver hur arbetet struktureras med det övergripande strategidokumentet (detta dokument) som är styrande för de mer detaljerande delstrategierna jämte erforderlig kartläggning och dokumentation. De senare skall ses som arbetsunderlag för genomförande av den övergripande bredbandsstrategin.

Dokumentstruktur

Det övergripande strategidokumentet skall fastställas av Kommunfullmäktige och också redovisas samt följas upp i samma forum. Ändringsfrekvensen på det övergripande dokumentet är 3-5 år. Nästa justering av bredbandsstrategin sker omkring år 2017.

Delstrategier

Bredbandsstrategin påverkar kommunens förvaltnings och bolags olika ansvarsområden. Därför finns ett antal bilagor till strategin. Dessa skall tjäna som riktlinjer för verksamhetsansvariga i kommunens olika förvaltningar. Delstrategierna utvecklas över tiden och skall årligen följas upp och detaljeras. (se vidare under kapitel; Ansvar, Beslutstrukturer och Uppföljning.)

I detta dokument beskrivs därför Delstrategierna endast översiktligt. Underdokumenten till bredbandsstrategin är av två slag, enligt följande:

Delstrategier för arbetet i organisationen och hur man skall nå gemensamma mål genom rätt agerande i olika verksamheter i kommunen.

Dokumentation av bredbandsinfrastruktur som erfordras som underlag för utveckling av bredbandstrategin och för upprättande av delstrategierna. Detta underlag kan successivt utvecklas. Dokumentationen är också en viktig del i arbetet att på ett aktivt sätt möta bl.a. den nya Plan- & bygglagen.

Följande delstrategidokument tas fram:

Dokumentation över de befintliga och planerade infrastrukturerna i kommunen.

Regeringens beslut avseende: "Ny plan- och bygglag samt en ändring av anläggningslagen 1973:1149" innebär att kommunen ansvarar för dokumentation av kabelnäten och övrig bredbandsinfrastruktur (man jämför kommunens ansvar för t.ex. vatten och avlopp).

Historiskt har kommuner inte haft detta ansvar. Således måste tid avsättas och processer etableras för att åstadkomma erforderligt underlag. Främst gäller det:

- Mobilstationer
- Telestationer och telenät inklusive nedläggningshotade dito
- Nätstrukturer och sträckning inklusive lokaler och etableringar
- Operatörer verksamma inom kommunen (kontaktmän)
- Lokalt stadsnät
- Övrig bredbandsinfrastruktur – försvar, privata företag, Transportverket, etc.

Dokumentation från översiktsplan och detaljplan.

Kommunens översiktsplan är en dokumentation av dagens tankar kring den framtida markanvändningen i kommunen, för bostäder, rekreation, verksamheter, etc.

I översiktsplanen skall vid nästa aktualitetsförklaring inarbetas ett nytt avsnitt om "Infrastruktur för bredband".

Delstrategi för kommunalt bolag.

Kommunens bolag skall samverka avseende upphandling, eget nyttjande och utveckling av bredbandsinfrastruktur. Tydliga ägardirektiv skall utfärdas för att få bolagen att verka i enlighet med kommunens övergripande strategi. Örkelljungabostäder AB skall gå före och vara ett föredöme. Beträffande Örkelljunga Fjärrvärmeverk AB skall synergier fortlöpande beaktas vid nyetablering av fjärrvärme så att förläggning av tomrör för fiber kan ske vid samma tillfällen.

Delstrategi för exploateringsområden.

Kommunens samtliga exploateringsavtal skall alltid innefatta direktiv och anvisningar om utbyggnad av ett sammanhängande, säkert och öppet bredbandsnät (fibernät).

Delstrategi för befintliga bostäder. Utbyggnaden av fibernät till befintliga bostäder i kommunens tätorter skall prioriteras och ske enligt en strukturerad och genomtänkt planering. Målet är att samtliga flerfamiljshus skall fiberanslutas före år 2017.

Kommunens engagemang skall säkerställa att det blir en öppen lösning som inte diskriminerar någon av marknadens aktörer.

Delstrategi för Landsbygdsområden. Med tanke på hur Örkelljunga kommun ser ut rent geografiskt och demografiskt är det på sikt mycket viktigt att säkerställa att även landsbygden får tillgång till bredband. Hälften av befolkningen bor i Örkelljunga tätort och ca 70 % i samtliga tätorter (Örkelljunga, Eket, Åsljunga och Skånes Fagerhult). Läger vi till småorterna (Skånes Vårsjö, Boalt, Harbäckshult, Tockarp) kommer vi upp i 75 %. Det torde också vara möjligt att "fånga upp" enskilda hushåll och företag på vägen mellan nämnda orter för att få en ännu högre täckningsgrad.

Örkelljunga kommun har ett relativt stort antal delårs- och tillfällighetsboenden, inte minst i fritidshus. Dessa har en tendens omvandlas till permanentbostäder med ökat behov av service och bredband.

Bredband på landsbygden är viktigt för företagens fortlevnad och utveckling, medborgares möjligheter att bo kvar, samt för att kostnadseffektivt kunna tillhandahålla olika former av samhällsservice.

Det är viktigt att kommunen uppmuntrar och tillvaratar lokala initiativ och lokalt engagemang genom att parallellt med planerad utbyggnad även släppa fram mindre utbyggnadsprojekt på landsbygden.

Delstrategi för interkommunalt samarbete.

Örkelljunga kommun gränsar till följande kommuner, Ängelholm i väst, Laholm i nordväst, Markaryd i norr, Hässleholm och Perstorp i ost/sydost samt Klippan i söder.

Informationsutbyte och samplanering kan erfordras i samband med utbyggnad av infrastruktur i kommunens gränstrakter.

Delstrategi för kommunens egen IT-verksamhet.

Övergripande målsättning för kommunens egen IT-verksamhet är **"bästa kommunikation till lägsta pris"**. Genom att tillföra medel kan utvecklingen av kommunens IT-verksamhet bidra till synergieffekter för den allmänna IT-utvecklingen och bredbandsutbyggnaden i kommunen. Vid utbyggnad av kommunens inhyrda nätverk ska hänsyn tas till hela samhällets behov om det med marginella ekonomiska tillskott kan bidra till att bredbandsmålen i kommunen uppfylls.

8. Ansvar

Kommunfullmäktige ansvarar för och beslutar om Bredbandsstrategin som i tillämpliga delar skall gälla för kommunens samtliga verksamheter.

Kommunstyrelsen ansvarar för och beslutar om delstrategidokumenterna som i tillämpliga delar skall gälla för kommunens samtliga verksamheter.

Förvaltningen ansvarar för genomförande, uppföljning och återkoppling av delstrategierna till kommunstyrelsen. Förvaltningen ska också dokumentera erfarenheter under projektet och lägga förslag till vidareutveckling av delstrategidokumenterna.

Förvaltningen ansvarar också för dokumentationsbilagorna som löpande beskriver nuläget.

9. Beslutsstruktur

Kommunfullmäktige fattar beslut om den *övergripande bredbandsstrategin*. Dokumentet revideras varje mandatperiod. Dokumentet skall ha ett långsiktigt tidsperspektiv 2013-2020. Dokumentet skall i tillämpliga delar synkroniseras med kommunens översiktsplan.

Beslut om *Delstrategier* tas av kommunstyrelsen och genomförs i befintlig verksamhet och organisation. Det gäller också de underlag–*Dokumentation* över nuläget – som löpande måste uppdateras.

10. Uppföljning

Till kommunfullmäktige skall årligen avrapporteras måluppfyllelse av Bredbandsstrategin samt hur implementeringen genomförts i verksamheten enligt underliggande styrdokument.

Tillämpning av den antagna planens delstrategier bedöms inte vara fullt genomförd i löpande verksamhet förrän efter 2-4 år varför en uppföljning krävs för att inte utvecklingen skall stanna av, speciellt det första året efter beslut. Det gäller också de bilagor som beskriver nuläget och utgör underlag till strategierna.

Eftersom aktiviteterna går över flera ansvarsområden i kommunens organisation och det inte finns erfarenhet och rutiner, tillsätts första året särskilda resurser för att säkerställa implementeringen av Bredbandsstrategin.

En annan mycket viktig del är en regelbunden uppföljning av marknads- och teknikläget på bredbandsområdet. Förändringar kan ske relativt snabbt och är ett viktigt underlag för kommunens agerande.

Löpande kan av PTS upprättad marknadsanalys ge en opartisk bild av läget i Sverige såväl som globalt. Samverkan med grannkommuner, Region Skåne, SkåNet, näringsliv och andra privata aktörer kan komplettera bilden lokalt och regionalt.

Underlag om situationen bör finnas med i avrapporteringen till kommunfullmäktige.

11. Extern information och kommunikation

Bredbandsstrategin bör kommuniceras med kommunens invånare, näringsliv och företag främst via kommunens hemsida. Det tydliggör också kommunens profil i detta avseende.

Det är viktigt att allmänheten kan följa och avgöra hur bredbandsstrategin inverkar på olika delar av kommunen samt hur läget är på respektive orter.

Det är av stor vikt att ett forum skapas för stöd och råd till lokala initiativ som också har en tydlig koppling till nationella och regionala resurser som exempelvis SkåNet. Kommunens hemsida är en plats som bör användas och med länkar till andra viktiga websidor (PTS, Länsstyrelsen, Region Skåne, SkåNet etc)

Länkar till mer information inom detta område:

Bredbandskartan: <http://bredbandskartan.pts.se/>

Skånet: <http://www.skanet.se/index1.asp?siteid=1&pageid=16>

Bredbandsstrategi för Skåne (2012-04-12):

http://www.skane.se/Public/Skanes_utveckling/Infrastruktur/Dokument/Bredband/0902732_st_rategi.pdf

Länsstyrelsen i Skåne län; www.lansstyrelsen.se/skane/bredband

Post- och telestyrelsen; <http://www.pts.se/sv/Internet/Bredband-ADSL/Bredbandsstod-for-landsbygden/>

Jordbruksverket:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/stod/projektstod/utvecklabredband.4.72e5f95412548d58c2c80002787.html>

Bilagor (ännu inte framtagna) :

- **Dokumentation över de befintliga och planerade infrastrukturerna i kommunen-** Samhällsbyggnadskontoret i samverkan med Svenska Stadsnät AB
- **Dokumentation från översiktsplan och detaljplan-** Samhällsbyggnadskontoret
- **Delstrategi för kommunalt bolag-** Örkelljunga Bostäder AB respektive Örkelljunga Fjärrvärmeverk AB
- **Delstrategi för exploateringsområden-** Samhällsbyggnadskontoret i samverkan med Svenska Stadsnät AB
- **Delstrategi för befintliga bostäder-** Samhällsbyggnadskontoret i samverkan med Örkelljunga Bostäder AB och Svenska Stadsnät AB
- **Delstrategi för Landsbygdsområden-** Samhällsbyggnadskontoret i samverkan med Svenska Stadsnät AB och lokala initiativ (byalag, vägföreningar etc)
- **Delstrategi för interkommunalt samarbete-** Samhällsbyggnadskontoret i samverkan med Svenska Stadsnät AB
- **Delstrategi för kommunens egen IT-verksamhet-** IT-enheten